

«ҚМУ» КеАҚ ІАҚ білім беру және ғылыми қызметі бойынша
ішкі аудит жүргізу қағидалары

Директорлар кеңесінің шешімімен
« 30 » 03 2026 ж.
№ 17 хаттама

**«ҚАРАҒАНДЫ МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ»
КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫНЫҢ
ІШКІ АУДИТ ҚЫЗМЕТІНІҢ БІЛІМ БЕРУ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМИ
ҚЫЗМЕТІ БОЙЫНША ІШКІ АУДИТ ЖҮРГІЗУ
ҚАҒИДАЛАРЫ**

Құрастырған (дар):

Талдыбаева М.Д.

Қолы:

Укубаева А.Ш.

Қолы:

Келісілді:

Кошеров Б.Н.

Қолы:

Даулеткалиева Ж.А.

Қолы:

Клюев Д.А.

Қолы:

Казбекова А.Н.

Қолы:

Сакенова Г.А.

Қолы:

Асемханова Г.А.

Қолы:

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қағидалар «Қарағанды медицина университеті» КеАҚ – да (бұдан әрі - Университет) білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитін ұйымдастыру мен жүргізудің мақсаттарын, міндеттерін, қағидағтарын, тәртібін айқындайды.
2. Ішкі аудит білім беру мен ғылыми қызметтің сапасын қамтамасыз ету, Қазақстан Республикасы заңнамасының, ҚР ҒЖБМ, ҚР ДСМ нормативтік құқықтық актілерінің, халықаралық аккредиттеу стандарттарының және сапаны қамтамасыз етудің ішкі жүйесінің талаптарына сәйкестігі мақсатында жүргізіледі.
3. Қағидалар төменде көрсетілгендерге сәйкес әзірленді:
  - 1) «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы (01.01.2026 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 2) «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Қазақстан Республикасының 2024 жылғы 01 шілдедегі №103-VIII Заңы (27.09.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 3) «Жасанды интеллект туралы» Қазақстан Республикасының 2025 жылғы 17 қарашадағы № 230-VIII Заңы;
  - 4) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс - қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V Заңы (03.01.2026 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 5) Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2022 жылғы 27 шілдеде № 28916 болып тіркелді (22.04.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 6) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2022 жылғы 4 шілдедегі № ҚР ДСМ-63 бұйрығымен бекітілген Денсаулық сақтау саласындағы білім беру деңгейлері бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарды бекіту туралы бұйрығы (01.09.2025ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 7) Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 9 қаңтардағы № 4 бұйрығымен бекітілген Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы бұйрығы (30.09.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 8) Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 12 қазандағы № 106 бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында іске асыратын білім беру бағдарламаларының тізілімін жүргізу қағидалары, сондай-ақ білім беру бағдарламаларының тізіліміне енгізу мен одан алып тастау негіздерін бекіту туралы бұйрығы (17.10.2022 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 9) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидалары. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2018 жылғы 31 қазанда № 17657 болып тіркелді (24.06.2024 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);
  - 10) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 600 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға

қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы бұйрығы. (21.10.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);

11) Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидалары. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2011 жылғы 27 мамырда № 6976 болып тіркелді. (26.03.2025 ж. өзгерістер мен толықтырулармен);

12) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 24 шілдедегі № 592 қаулысымен бекітілген Жасанды интеллектті дамытудың 2024–2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы;

13) ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің 2024 жылғы 5 қаңтардағы №4 бұйрығымен бекітілген Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беретін ұйымдардың білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптары және оларға сәйкестікті растайтын құжаттардың тізбесі. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2024 жылғы 8 қаңтарда № 33892 болып тіркелді;

14) Университет Жарғысы;

15) Университеттің ішкі сапаны қамтамасыз ету саясаты және стандарттары.

4. Білім беру және ғылыми қызмет аудитін білім беру және ғылыми аудитор Ішкі аудит қызметі туралы Ережеге, ішкі аудитті ұйымдастыру және жүргізу қағидаларына, осы Қағидаларға, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін бөлігінде университеттің лауазымдық міндеттеріне және өзге де ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырады.

5. Білім беру және ғылыми қызмет аудиторы университеттің ішкі аудит қызметінің штаттық бірлігі болып табылады және ұйымдастырушылық тұрғыдан Ішкі аудит қызметінің басшысына бағынады. Функционалдық тұрғыдан аудитор Қазақстан Республикасының заңнамасында және университеттің ішкі құжаттарында белгіленген құзыреті шегінде Аудит және тәуекелдер жөніндегі комитетке, Директорлар кеңесіне және Жалғыз акционерге есеп береді.

6. Ережелерде келесі негізгі ұғымдар қолданылады:

1) ішкі аудит-университет қызметін жетілдіруге және ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративтік басқару жүйелерінің тиімділігін арттыруға бағытталған сенімділік пен консультацияны қамтамасыз ету жөніндегі тәуелсіз, объективті қызмет;

2) жылдық аудиторлық жоспар (ЖАЖ) - тәуекелдерді бағалау негізінде қалыптастырылатын және жоспарлы кезеңге арналған ішкі аудит қызметінің (ІАҚ) аудиторлық тапсырмалары мен қызметтерінің тізбесін қамтитын құжат;

3) білім беру аудиті - бұл білім беру бағдарламаларының, процестердің және ұйым қызметінің нәтижелерінің мемлекеттік стандарттардың, аккредиттеу критерийлерінің және ішкі регламенттердің белгіленген талаптарына сәйкестігін бағалаудың жүйелі, тәуелсіз және құжатталған рәсімі;

4) ғылыми аудит-бұл стратегияларды, жобалық портфельді, жарияланым белсенділігін, ресурстарды пайдалану тиімділігін және ғылыми бағыттардың ғылым мен технологияны дамыту басымдықтарына сәйкестігін талдауды қоса алғанда, мекеменің ғылыми-зерттеу қызметінің ұйымдастырылуы мен нәтижелерін тәуелсіз сараптамалық бағалау;

5) нәтижелілік-белгіленген мақсаттарға және қызметтің жоспарланған көрсеткіштеріне қол жеткізу дәрежесі;

6) тиімділік-қол жеткізілген нәтижелер мен пайдаланылған ресурстардың арақатынасы;

7) критерий - қызметтің нәтижелілігін немесе тиімділігін сипаттайтын өлшенетін көрсеткіш;

8) мақсатты мән - критерийге қол жеткізудің белгіленген нормативі немесе жоспарлы деңгейі.

2. Білім беру және ғылыми қызмет бойынша ішкі аудиттің мақсаттары мен міндеттері

7. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің негізгі мақсаты Директорлар кеңесіне, Аудит және тәуекелдер жөніндегі комитетке және университет басшылығына білім беру мен ғылыми қызмет саласындағы басқару, ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз және объективті бағалауды ұсыну болып табылады.

8. Білім беру және ғылыми саладағы ішкі аудит мыналарға бағытталған:

1) білім беру және ғылыми қызметтің Қазақстан Республикасы заңнамасының, уәкілетті органдардың нормативтік құқықтық актілерінің, университеттің халықаралық стандарттары мен ішкі құжаттарының талаптарына сәйкестігін бағалау;

2) білім беру бағдарламалары мен ғылыми жобаларды іске асырудың тиімділігін бағалау;

3) кадрлық, қаржылық және материалдық-техникалық ресурстарды пайдаланудың нәтижелілігін талдау;

4) білім және ғылым сапасын ішкі қамтамасыз ету жүйесінің жұмыс істеуін бағалау;

5) білім беру және ғылыми қызметтегі тәуекелдерді, бұзушылықтар мен сәйкессіздіктерді анықтау;

6) процестерді жетілдіру, білім беру сапасын және ғылыми өнімділікті арттыру бойынша ұсынымдар қалыптастыру;

7) университеттің стратегиялық мақсаттары мен даму көрсеткіштеріне қол жеткізуге жәрдемдесу.

9. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің негізгі міндеттері:

1) университеттің білім беру және ғылыми қызметінің тиімділігіне, нәтижелілігіне және заңдылығына тәуелсіз бағалау жүргізу;

2) Қазақстан Республикасы заңнамасы, уәкілетті органдардың нормативтік құқықтық актілері, халықаралық аккредиттеу стандарттары және университеттің ішкі құжаттары талаптарының сақталуын тексеру;

3) білім беру бағдарламаларын іске асыруды талдау (бакалавриат, магистратура, резидентура, докторантура), оның ішінде:

- мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына (МЖМБС) және кәсіптік стандарттарға сәйкестігі;

- білім беру бағдарламаларының Тізілімінде тіркеудің өзектілігі;

- білім беру бағдарламалары (ББ) паспортының сәйкестігі;

- оқу-әдістемелік қамтамасыз ету сапасы;

- білім алушылардың білімін бағалау рәсімдерінің объективтілігі мен ашықтығы;

4) ғылыми қызметтің нәтижелілігін талдау, оның ішінде:

- ғылыми-зерттеу жобалары мен гранттарын орындау;

- жариялау белсенділігі;

- ғылыми кадрларды (магистрлерді, PhD) даярлау;
- академиялық және ғылыми этика қағидаттарын сақтау;

5) біліктілік талаптарына сәйкестігін және профессор-оқытушылар құрамының (ПОҚ) ғылыми белсенділік деңгейін қоса алғанда, білім беру және ғылыми қызметтегі кадр әлеуетін бағалау;

6) білім беру және ғылыми қызметте қаржылық, материалдық-техникалық және ақпараттық ресурстарды пайдалану тиімділігін бағалау;

7) білім және ғылым сапасына әсер ететін тәуекелдерді, бұзушылықтарды және жүйелік проблемаларды анықтау;

8) анықталған сәйкессіздіктерді жою және процестерді жетілдіру бойынша ұсынымдар әзірлеу;

9) түзету және алдын алу іс-шараларының орындалу мониторингі.

3. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің объектісі мен пәні

10. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің объектілері білім беру және ғылыми саясатты іске асыруға байланысты университеттің құрылымдық бөлімшелері, процестері, ресурстары және қызметінің нәтижелері болып табылады. Ішкі аудит объектілеріне мыналар жатады:

11. Білім беру қызметі саласында:

1) кафедралар, мектептер/факультет, департаменттер, қызметтер, орталықтар және білім беру процесін жүзеге асыратын өзге де құрылымдық бөлімшелер;

2) оқытудың барлық деңгейлері мен нысандарындағы білім беру бағдарламалары (бакалавриат, магистратура, резидентура, докторантура);

3) білім беру бағдарламаларын әзірлеу, келісу, бекіту, іске асыру және өзектендіру процестері;

4) теориялық және практикалық дайындықты қоса алғанда, оқу процесін ұйымдастыру;

5) білім алушылардың білімін бағалау рәсімдері, аралық және қорытынды аттестаттау;

6) білім беру сапасын ішкі қамтамасыз ету жүйесі;

7) білім беру қызметін кадрлық қамтамасыз ету;

8) білім беру процесін оқу-әдістемелік, ақпараттық және электрондық сүйемелдеу;

9) симуляциялық орталықтарды, клиникалық базаларды, зертханаларды қоса алғанда, материалдық-техникалық база;

10) академиялық ұтқырлық, практика және тағылымдама процестері;

11) академиялық адалдық қағидаттарын сақтау.

12. Ғылыми қызмет саласында:

1) ғылыми қызметті жүзеге асыратын құрылымдық бөлімшелер (ғылыми орталықтар, зертханалар, кафедралар, мектептер/факультет);

2) гранттық және бағдарламалық-нысаналы қаржыландыруды қоса алғанда, ғылыми-зерттеу жобалары мен бағдарламалары;

3) ғылыми-зерттеу жұмыстарын (ҒЗЖ) жоспарлау, ұйымдастыру және мониторингілеу процестері;

4) ғылыми қызметкерлердің жариялау қызметі және дәйексөздері;

5) ғылыми кадрларды (магистранттарды, докторанттарды) даярлау;

6) диссертациялық кеңестердің қызметі;

7) ғылыми қызмет нәтижелерін коммерцияландыру;
8) ғылыми және биоэтика талаптарын сақтау;
9) ғылыми қызметте қаржылық, материалдық-техникалық және өзге де ресурстарды пайдалану.

13. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудит объектілерінің нақты тізбесі тәуекелдерді бағалау негізінде және университетті дамытудың стратегиялық мақсаттары мен басымдықтарын ескере отырып қалыптастырылатын ішкі аудит қызметінің жыл сайынғы жұмыс жоспарымен айқындалады.

14. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің мәні:

1) білім беру және ғылыми қызмет саласындағы басқару шешімдерінің заңдылығы, негізділігі және тиімділігі;

2) қызметтің Қазақстан Республикасы заңнамасының, уәкілетті органдардың нормативтік құқықтық актілерінің және университеттің ішкі құжаттарының талаптарына сәйкестігі;

3) ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігі;

4) есепті, статистикалық және талдамалық деректердің дұрыстығы;

5) ресурстарды пайдаланудың тиімділігі;

6) белгіленген стратегиялық мақсаттар мен көрсеткіштерге (KPI) қол жеткізу.

15. Аудит пәні процестерді, процедураларды, басқару тетіктерін бағалауды, сондай-ақ олардың білім сапасы мен университеттің ғылыми өнімділігіне әсерін бағалауды қамтиды.

4. Аудитордың білім беру және ғылыми қызмет принциптері

16. Университеттегі Ішкі аудит келесі принциптер негізінде жүзеге асырылады:

1) **Тәуелсіздік** - аудиторлар тексерілетін бөлімшелерге бағынбай және тексерілетін тұлғалар тарапынан аудит нәтижелеріне ықпал етуге жол бермей, өз функцияларын дербес орындайды.

2) **Объективтілік** - жеке көзқарассыз немесе қалаусыз аудитордың қорытындылары мен ұсынымдары нақты деректерге, фактілерге және талдауға негізделеді.

3) **Құпиялылық** - аудиттің барлық материалдары, тексерулер туралы мәліметтер және нәтижелер тиісті рұқсатсыз және заңнаманы сақтаусыз үшінші тұлғаларға жария етілмейді.

4) **Жүйелілік** - аудит олардың арасындағы өзара байланысты және университеттің стратегиялық мақсаттарына ықпалын қоса алғанда, білім беру және ғылыми қызметтің барлық негізгі процестері ескеріле отырып жүргізіледі.

5) **Ашықтық** - аудит рәсімдері және оны жүргізу нәтижелері құжатталады және университеттің уәкілетті органдарына түсінікті және қолжетімді нысанда ұсынылады.

6) **Сапаны жақсартуға бағдарлау** - ішкі аудит сәйкессіздіктерді анықтауға ғана емес, сонымен қатар процестерді жетілдіру, білім беру және ғылыми қызметтің тиімділігі мен нәтижелілігін арттыру бойынша ұсынымдар әзірлеуге бағытталған.

7) **жүйелілік пен тұрақтылық** - ішкі аудит бекітілген жоспарға сәйкес жүргізіледі, ал жоспардан тыс тексерулер тәуекелдерді уақтылы анықтау үшін қажеттілік бойынша жүзеге асырылады.

8) **Заңнамаға және ішкі нормативтік актілерге сәйкестік** – аудиттің барлық рәсімдері мен ұсынымдар Қазақстан Республикасы заңнамасының, басқару органдарының нормативтік құқықтық актілерінің, аккредиттеу стандарттарының және университеттің ішкі құжаттарының талаптарын ескере отырып құрылады.

5. Аудитордың білім беру және ғылыми қызмет жөніндегі құқықтары

17. Білім беру және ғылыми қызмет жөніндегі аудитор өз өкілеттігін жүзеге асыру кезінде:

1) өз құзыреті шегінде және ақпаратты қорғау туралы заңнама талаптарын сақтай отырып, аудит объектісіне қатысты университеттің құжаттарына, материалдарына, ақпараттық жүйелері мен дерекқорларына кедергісіз қол жеткізу («Platonus» ААЖ, «Session» ААЖ, LMS Moodle, StrikePlagiarism.com);

2) университеттің құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды тұлғаларынан аудит пәніне кіретін мәселелер бойынша қажетті құжаттарды, мәліметтерді, жазбаша және ауызша түсіндірмелерді сұратуға және алуға;

3) білім беру және ғылыми қызмет мәселелері бойынша қызметкерлер мен білім алушылармен сұхбат, сауалнама және сауалнама жүргізуге бастамашылық жасауға;

4) аудит объектісіне қатысты мәселелерді қарау кезінде университеттің алқалы органдарының отырыстарына (байқаушы ретінде) қатысуға;

5) қажет болған жағдайда және белгіленген тәртіппен мамандандырылған бағалау жүргізу үшін ішкі және сыртқы сарапшыларды тартуға;

6) білім беру және ғылыми қызметте пайдаланылатын үй-жайларға, зертханаларға, клиникалық базаларға және өзге де инфрақұрылым объектілеріне қол жеткізуге;

7) анықталған бұзушылықтарды жою және процестерді жетілдіру жөнінде университет басшылығына ұсынымдар жіберуге;

8) түзету және алдын алу іс-шараларының орындалуын бақылауға;

9) университеттің заңнамасын немесе ішкі құжаттарын бұзу белгілері анықталған жағдайда қызметтік тексерулер жүргізуді сұратуға;

10) білім беру және ғылыми қызмет саласында ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару жүйесін жетілдіру жөнінде ұсыныстар енгізуге құқылы.

18. Аудитордың құқықтарын іске асыру құрылымдық бөлімшелердің ағымдағы қызметіне кедергі келтірмеуге тиіс және тәуелсіздік, объективтілік және құпиялылық қағидаларын сақтай отырып жүзеге асырылады.

6. Аудитордың білім беру және ғылыми қызмет жөніндегі міндеттері

19. Аудитор білім беру және ғылыми қызмет бойынша:

1) Ішкі аудит қызметі туралы ережеге, осы Қағидаларға, жылдық аудит жоспарына және лауазымдық міндеттеріне сәйкес білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитін жоспарлауға және жүргізуге;

2) университеттің білім беру және ғылыми қызметіндегі процестер мен іс-шаралардың тиімділігін, нәтижелілігін және заңдылығын бағалауға;

3) білім беру және ғылыми қызмет саласындағы тәуекелдерді, оның ішінде заңнама талаптарына сәйкес келмейтін тәуекелдерді, білім беру сапасы мен ғылыми нәтижелердің төмендеуін, сондай-ақ ресурстарды тиімсіз пайдалану тәуекелдерін сәйкестендіруді, талдауды және бағалауды жүзеге асыруға;

4) Қазақстан Республикасы заңнамасының, уәкілетті органдардың нормативтік актілерінің, ішкі нормативтік құжаттардың және сапаны Ішкі қамтамасыз ету стандарттарының талаптарының сақталуын тексеруге;

«ҚМУ» КеАҚ ІАҚ білім беру және ғылыми қызметі бойынша
ішкі аудит жүргізу қағидалары

14 беттен 8 бет

- 5) қорытындылардың дұрыстығын қамтамасыз ететін аудиторлық дәлелдемелерді жинауға, талдауға және құжаттауға;
- 6) білім беру және ғылыми процестің сапасына әсер ететін сәйкессіздіктерді, бұзушылықтар мен тәуекелдерді анықтауға;
- 7) сәйкессіздіктер анықталған тексерулердің нәтижелері және оларды жою жөніндегі ұсынымдар бар аудиторлық есептерді дайындауға және университет басшылығына ұсынуға;
- 8) аудит нәтижелері бойынша түзету және алдын алу іс-шараларының орындалуын бақылауға;
- 9) аудит барысында алынған ақпараттың сақталуын және құпиялылығын қамтамасыз етуге;
- 10) аудит, білім және ғылым саласындағы кәсіби құзыреттілікті қолдау және біліктілікті арттыруға;
- 11) тәуелсіздік және объективтілік қағидаттарын бұзбай, аудит жүргізу кезінде университеттің басшылығымен, құрылымдық бөлімшелерімен, оқытушыларымен және зерттеушілерімен өзара әрекеттесуге;
- 12) ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару жүйесін жетілдіру және білім беру және ғылыми қызмет сапасын арттыру жөнінде ұсыныстар енгізуге міндетті.

7. Білім беру және ғылыми қызмет бойынша аудитордың тәуелсіздігінің кепілдіктері

20. Білім беру және ғылыми қызмет жөніндегі аудитор өз жұмысын дербес жүзеге асырады және тек ішкі аудит қызметінің басшысына, ал функционалдық тұрғыдан — Аудит және тәуекелдер жөніндегі комитетке, Директорлар кеңесіне және университеттің Жалғыз акционеріне өз құзыреті шегінде ғана бағынады.

21. Университет аудиторға:

- 1) тексерілетін бөлімшелер тарапынан шектеусіз білім беру және ғылыми қызметте пайдаланылатын қажетті құжаттамаға, ақпаратқа, үй-жайларға, дерекқорларға және материалдық-техникалық ресурстарға қол жеткізу еркіндігіне;
- 2) аудиторлық қызметтің объективтілігіне, Тәуелсіздігіне және бейтараптығына әсер етуі мүмкін құрылымдық бөлімшелер, лауазымды адамдар және үшінші тұлғалар тарапынан кез келген араласудан немесе қысымнан қорғауға;
- 3) өз жұмысының нәтижелеріне және аудиторлық қорытындыларға қол сұғылмаушылық, сондай-ақ бұзушылықтар немесе тәуекелдер анықталған жағдайда қорғауға;
- 4) тексерілетін бөлімшелермен алдын ала келісусіз ақпаратқа және аудиттелетін объектілерге қол жеткізу туралы шешімдер қабылдауға қатысуға;
- 5) университет басшылығына, аудит және тәуекелдер жөніндегі комитетке, Директорлар кеңесіне және жалғыз акционерге аудиттің тәуелсіздігі мен объективтілігіне байланысты мәселелер бойынша жүгіну мүмкіндігіне;
- 6) бекітілген жоспар және қолданыстағы нормативтік құжаттар шеңберінде аудит әдістері мен рәсімдерін тәуелсіз таңдау құқығына;
- 7) Қазақстан Республикасының заңнамасына және университеттің ішкі қағидаларына сәйкес дербес деректердің, аудит материалдарының және тексерулер туралы ақпараттың құпиялылығына кепілдік береді.

22. Аудитор өз функцияларын орындау кезінде тәуелсіздік, объективтілік, кәсіби этика және құпиялылық қағидаттарын сақтауға міндетті.

8. Білім беру және ғылыми қызмет бойынша аудитті жоспарлау

23. Университеттің білім беру және ғылыми қызметінің ішкі аудиті білім беру және ғылыми процестің тиімділігін, нәтижелілігін, заңдылығы мен сапасын тәуелсіз және объективті бағалау, сондай-ақ тиісті саладағы тәуекелдерді басқару мақсатында жүргізіледі.

24. Аудитті ұйымдастыру Академиялық адалдық, тәуелсіздік, объективтілік, жүйелілік, ашықтық, құпиялылық және сапаны жақсартуға бағдарлану қағидаттары негізінде жүзеге асырылады.

25. Жыл сайын ішкі аудит қызметі білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің жылдық аудиторлық жоспарын әзірлейді, оны ішкі аудит қызметінің басшысы жоспарланғанға дейінгі жылдың қараша айынан кешіктірмей әзірлейді және мыналарға жатады:

- 1) аудит және тәуекелдер жөніндегі комитеттің алдын ала қарауына;
- 2) Директорлар кеңесінің жаңа кезең басталғанға дейін бекітуі.

26. ЖАЕ Университеттің тәуекелдер картасы негізінде жасалады және жылдық, ғылыми, клиникалық және қаржылық-әкімшілік процестерді тексеруді қамтиды. Жоспар жоспарлы кезеңнің алдындағы жылдың 1 желтоқсанынан кешіктірмей келісу үшін Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің Ішкі аудит департаментіне (ҚР ДСМ екі) жіберіледі.

27. Жоспар мыналарды ескере отырып құрылады:

- 1) тәуекелдерді бағалау;
- 2) университеттің стратегиялық мақсаттары мен басымдықтары;
- 3) алдыңғы аудиттердің нәтижелері;
- 4) заңнамадағы, нормативтік актілердегі және ішкі құжаттардағы өзгерістер.

28. Жоспардан тыс аудит университет басшылығының, аудит және тәуекелдер жөніндегі комитеттің, Директорлар кеңесінің, Жалғыз акционердің бастамасы бойынша, сондай-ақ тәуекелдер, бұзушылықтар немесе шағымдар анықталған жағдайда жүргізілуі мүмкін.

29. Аудит жүргізу кезеңдері:

1) **дайындық кезеңі:**

- 1.1) алдын ала ақпаратты жинау және талдау;
- 1.2) аудит бағдарламасын және чек-парақтарды қалыптастыру;
- 1.3) тексерілетін бөлімшелер туралы хабарлама.

2) **негізгі кезең:**

- 2.1) құжаттар мен деректерді талдау;
- 2.2) қызметкерлер мен білім алушылармен сұхбат;
- 2.3) оқу аудиторияларына, зертханаларға және клиникалық базаларға бару;
- 2.4) білім беру және ғылыми қызметпен байланысты процестер мен ресурстарды бағалау.

3) **қорытынды кезең:**

- 3.1) аудиторлық есепті дайындау және ұсыну;
- 3.2) сәйкессіздіктерді, бұзушылықтар мен тәуекелдерді анықтау;
- 3.3) ұсыныстар мен түзету шараларын тұжырымдау;
- 3.4) ұсынымдардың орындалуын бақылау.

9. Білім беру және ғылыми қызмет аудитінің әдістері мен рәсімдері

30. Білім беру және ғылыми қызмет аудиті сенімді, жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдемелер алуды қамтамасыз ететін әдістер кешенін қолдана отырып жүргізіледі.

31. Негізгі әдістерге мыналар жатады:

1) Құжатталған тексеру:

1.1) білім беру бағдарламаларын талдау, педагогикалық жүктемені, оқу жоспарларын, силлабустарды, оқу жұмыс жоспарларын (ОЖЖ), элективті пәндер каталогтарын (ЭПК), пәндердің оқу-әдістемелік кешенін (ПОӘК) /бақылау-өлшеу құралдарын (БӨҚ), оқу процесінің кестесін, академиялық күнтізбелерді, кәсіптік практикадан өту кестелерін, курстық жұмыстарды қорғау кестелерін есептеу;

1.2) ішкі нормативтік құжаттаманы тексеру (ережелер, ережелер, нұсқаулықтар);

1.3) кафедралар, мектептер/факультеттер, академиялық және ғылыми комитеттер отырыстарының хаттамаларын талдау;

1.4) үлгерім, қорытынды аттестаттау, ғылыми жобалар мен гранттар бойынша есептілікті тексеру;

1.5) Академиялық адалдық пен ғылыми этика талаптарының сақталуын бағалау.

2) Талдамалық рәсімдер:

2.1) Білім беру және ғылыми қызметтің жоспарлы және нақты көрсеткіштерін салыстыру;

2.2) білім алушылар контингентінің, кадр құрамының, жарияланым белсенділігінің динамикасын талдау;

2.3) қаржылық, материалдық-техникалық және ақпараттық ресурстарды пайдалану тиімділігін бағалау;

2.4) ұқсас медициналық университеттермен салыстыру.

3) нақты рәсімдер:

3.1) қызметкерлермен, оқытушылармен, ғылыми жетекшілермен және білім алушылармен сұхбаттасу;

3.2) негізгі процестер бойынша сауалнамалар мен сауалнамалар;

3.3) оқу сабақтарына, зертханаларға және клиникалық базаларға іріктеп бару;

3.4) оқу және ғылыми объектілердің материалдық-техникалық базасын және жарақтандырылуын тексеру.

4) кешенді әдістер:

4.1) процестердің тиімділігі мен тиімділігін бағалау (performance audit);

4.2) заңнамалық және нормативтік талаптардың сақталуын бағалау (compliance audit);

4.3) ресурстарды пайдаланудың ұтымдылығы мен негізділігін тексеру (operational audit).

5) ішкі бақылауды және тәуекелдерді басқаруды тексеру:

5.1) ішкі бақылау рәсімдерін тестілеу;

5.2) білім беру және ғылыми қызметтегі тәуекелдерді басқару жүйесін бағалау;

5.3) есепті деректердің толықтығы мен дұрыстығын талдау.

6) қорытынды рәсімдер:

6.1) алынған деректерді жалпылау және аудиторлық қорытындыларды тұжырымдау;

6.2) анықталған сәйкессіздіктер мен бұзушылықтардың жіктелуі;

6.3) білім беру және ғылыми қызметті жетілдіру бойынша ұсынымдар дайындау.

10. Білім беру және ғылыми қызметті бағалау өлшемшарттарын бекіту тәртібі

32. Білім беру қызметінің нәтижелілігін бағалау критерийлері:

- 1) Жоспарланатын оқу нәтижелеріне қол жеткізу (қорытынды тәуелсіз аттестаттау бойынша).
- 2) Даярлық бейіні бойынша түлектердің жұмысқа орналасу деңгейі.
- 3) аккредиттеу нәтижелері және аккредиттеу органдарының ұсынымдарын орындау.
- 4) білім алушылардың және профессорлық-оқытушылық құрамның (ПОҚ) қанағаттану деңгейі.
33. Білім беру қызметінің тиімділігін бағалау критерийлері:
  - 1) білім алушылар мен профессорлық-оқытушылық құрам (ПОҚ) санының арақатынасы.
  - 2) біліктілік талаптарына (БТ) сәйкес оқу жүктемесін орындау.
34. Ғылыми қызметтің нәтижелілігін бағалау критерийлері:
  - 1) Q1–Q2 квартиліне кіретін ғылыми журналдардағы жарияланымдар саны.
  - 2) жарияланым белсенділігінің орташа өлшенген квартилі.
  - 3) тартылған гранттық қаржыландыру көлемі.
  - 4) ғылыми-зерттеу жұмыстарының (ҒЗЖ) күнтізбелік жоспарларын орындау.
  - 5) қорғалған диссертациялар саны.
  - 6) алынған патенттердің, енгізу актілерінің, ғылыми қызмет нәтижелерін коммерцияландыру шарттарының саны.
35. Ғылыми қызметтің тиімділігін бағалау критерийлері:
  - 1) бір ғылыми қызметкерге шаққандағы ғылыми қаржыландыру көлемі.
  - 2) қаржылық бұзушылықтарсыз іске асырылған жобалардың үлесі.
  - 3) ғылыми жобаларды іске асырудың белгіленген мерзімдерін сақтау.
  - 4) жоба бюджетінің құрылымындағы әкімшілік шығыстардың үлесі (белгіленген нормативтер шегінде).
36. Сәйкестікті бақылау және тексеру рәсімі:
  - 1) Деректер көздері: білім беру қызметі бойынша есептілік, қаржылық есептілік, ҒЗЖ бойынша есептер, ғылыми дәйексөз базалары, сауалнама нәтижелері, тексеру және аудит актілері;
  - 2) Кезеңділігі: тоқсандық мониторинг, жылдық қорытынды бағалау, сондай-ақ жоспарлы немесе жоспардан тыс аудиторлық тексерулер;
  - 3) тексеру алгоритмі деректерді жинау мен тексеруді, тиісті көрсеткіштерді есептеуді, оларды белгіленген мақсатты мәндермен салыстыруды, қорытынды қорытындыны қалыптастыруды қамтиды.

11. Білім беру және ғылыми қызмет аудитін құжаттау және есеп беру

37. Білім беру және ғылыми қызметтің ішкі аудитінің барлық кезеңдері объективті қорытындылар мен ұсыныстарды қалыптастыруға негіз болатын аудитордың жұмыс құжаттамасында жазылады.
38. Құжаттамаға енгізіледі:
  - 1) мақсаттары, міндеттері, объектілері мен нысанасы көрсетілген аудит бағдарламасы;
  - 2) деректерді жинауға арналған әдістемелер, чек-парақтар, сауалнамалар және нысандар;
  - 3) жиналған аудиторлық дәлелдемелер (құжаттар, есептер, сауалнамалар мен байқаулардың нәтижелері);

- 4) тексерілетін объектілер бойынша аралық аудиторлық қорытындылар мен жазбалар;
- 5) ішкі бақылау процестері мен жүйелерінің жұмыс істеуін талдау және бағалау нәтижелері.
39. Құжаттама болуы керек:
- 1) толық, сенімді және жүйелі;
  - 2) рұқсатсыз кіруден қорғалған;
  - 3) «ҚМУ» КеАҚ ІАҚ ішкі аудит жүргізу қағидаларына сәйкес ресімделген;
40. Құрылымдық бөлімшелердің басшылары ұсынылатын деректердің дұрыстығына дербес жауапты болады.
41. Көрсеткіштердің бұрмалануы немесе деректердің ұсынылмауы қызметтік тәртіпті бұзу ретінде қарастырылады.
42. Мақсатты мәндердің орындалмауы басқарушылық шешімдер қабылдаумен талдауға жатады.
43. Аудиторлық тексеру аяқталғаннан кейін ішкі аудит қызметі **аудиторлық есептің жобасын** дайындайды. Аудиторлық есептің жобасы танысу және ескертулер не қарсылықтар беру үшін тексерілетін бөлімшенің басшысына жіберіледі. Есеп жобасын беру электрондық құжат айналымы жүйесі не ресми қызметтік хат арқылы жүзеге асырылады. Есеп жобасын алу күні оның құжат айналымы жүйесінде тіркелген күні немесе ресми хаттың тапсырылған күні болып есептеледі. Тексерілетін бөлімшенің басшысы есептің жобасын оны алған күннен бастап **3 (үш) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде** қарауға міндетті.
44. Аудиторлық есептің жобасында қамтылған қорытындылармен, фактілермен, бағалаулармен немесе ұсынымдармен келіспеген жағдайда, тексерілетін бөлімшенің басшысы жазбаша қарсылықтар беруге құқылы.
45. Ішкі аудит қызметі келіп түскен қарсылықтарды **3 (үш) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде** қарайды.
46. Ішкі аудит қызметі ұсынылған қарсылықтарды қарау нәтижелері бойынша оларды толық не ішінара есепке алу туралы немесе тиісті негіздемемен бас тарту туралы шешім қабылдайды. Қарсылықтар қабылданған жағдайда аудиторлық есептің жобасына қажетті түзетулер енгізіледі. Ішкі аудит қызметі мен тексерілетін бөлімше арасындағы келіспеушіліктер сақталған кезде келіспеушіліктер хаттамасы ресімделеді, ол аудиторлық тексеру материалдарына қоса беріледі. Қарсылықтарды қарау рәсімі аяқталғаннан кейін ішкі аудит қызметі аудиторлық есептің түпкілікті редакциясын қалыптастырады және оны ұйымның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіппен бекітуге жібереді.
47. Аудит аяқталғаннан кейін қорытынды аудиторлық есеп жасалады, оған мыналар кіреді:
- 1) аудиттің мақсаттары, міндеттері, объектілері және нысанасы;
  - 2) қолданылатын әдістер мен рәсімдер;
  - 3) білім беру және ғылыми қызметті талдау және бағалау нәтижелері;
  - 4) анықталған сәйкессіздіктер, бұзушылықтар мен тәуекелдер, олардың маңыздылық дәрежесі бойынша жіктелуі;
  - 5) анықталған кемшіліктерді жою және процестердің тиімділігін арттыру жөніндегі ұсынымдар;
  - 6) түзету және алдын алу іс-шараларының жоспары.
48. Аудиторлық есептер ұсынылады:
- 1) Директорлар кеңесіне Аудит және тәуекелдер жөніндегі комитет алдын ала қараған келесі құжаттар:

1.1) тоқсан сайынғы есептер - есепті тоқсаннан кейінгі айдың 25-күніне дейін, аудит қорытындылары бойынша анықталған ұсынымдардың орындалуын мониторингілеу және бақылау есебі-есепті кезеңнен кейінгі екінші айдың 10-күніне дейін;

1.2) Директорлар кеңесіне жылдық есеп-жыл аяқталғаннан кейін ақпан айының 15 - ші күніне дейін.

2) ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің Ішкі аудит департаментіне:

2.1) жүргізілген аудиттердің қорытындылары туралы тоқсан сайынғы есептер-есепті кезеңнен кейінгі айдың 10-күніне дейін;

2.2) есепті жылдан кейінгі 25 қаңтарға дейінгі жылдық есеп;

49. Есеп жазбаша нысанда ресімделеді және қажет болған жағдайда қабылдаудың ыңғайлылығы үшін презентациялық материалдармен қоса беріледі.

50. Аудитор есептің құпиялылығын қамтамасыз етеді және оған Қазақстан Республикасының заңнамасына және университеттің ішкі ережелеріне сәйкес қол жеткізуді шектейді.

51. Құрылымдық бөлімшелер мен лауазымды адамдардың қызметі критерийлердің белгіленген нысаналы мәндеріне қол жеткізген немесе асып кеткен жағдайда талаптарға сәйкес деп танылады.

52. Бағалау нәтижелері стратегиялық жоспарлау, бюджетті қалыптастыру, ынталандыру төлемдерін бөлу және кадрлық шешімдер қабылдау кезінде қолданылады.

12. Ереженің қолданылу мерзімі

53. Осы ереже «Қарағанды медицина университеті» КеАҚ Білім беру және ғылыми қызметінің ішкі аудиті туралы университеттің **Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген күннен бастап** күшіне енеді.

54. Ережелер оларды жою, ауыстыру немесе белгіленген тәртіппен өзгерістер енгізу сәтіне дейін **мерзімсіз** қолданылады.

55. Осы Қағидаларды қайта қарау жүзеге асырылады:

1) Қазақстан Республикасының Білім, ғылым және денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы өзгерген кезде;

2) университеттің ішкі нормативтік құжаттары өзгерген кезде;

3) ішкі және сыртқы аудиттердің нәтижелері бойынша;

4) аккредиттеу органдарының талаптары өзгерген кезде;

5) Ішкі аудит қызметінің немесе университет басшылығының бастамасы бойынша жүзеге асырылады.

56. Осы Қағидаларға өзгерістер мен толықтыруларды Ішкі аудит қызметі әзірлейді және **Университеттің ішкі нормативтік құжаттарын бекіту үшін белгіленген тәртіппен** бекітіледі.

13. Ережелерді сақтау

57. Бекітілген Қағидалардың түпнұсқасы 3 данада, яғни стратегия, сапа және тәуекелдерді басқару бөлімінде, корпоративтік хатшыда және «Қарағанды медицина университеті» КеАҚ Ішкі аудит қызметінде сақталады. Қағидалардың электрондық нұсқасы қызметкерлердің қолжетімділігін қамтамасыз ету үшін Университеттің электрондық құжат айналымы жүйесінде орналастырылады. Оларды әзірлеуге, келісуге және бекітуге байланысты қағидалар мен құжаттарды сақтау Университет істерінің

номенклатурасына және құжаттарды мұрағаттық сақтау қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады.

58. Қағидалардың өзектілігі жоғалған жағдайда кейіннен белгіленген тәртіппен сақтау үшін Университет мұрағатына тапсырылуға тиіс.